

Czy Pacjent może podpisywać zgody na moim tablecie?

Prawo Pacjenta do wyrażenia zgody lub sprzeciwu na udzielenie określonych świadczeń zdrowotnych może być zrealizowane w dowolnej formie. Przepisy ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, które będą miały w tym przypadku zastosowanie, mówią wprost, że zgodę Pacjent wyraża w formie pisemnej, ustnej lub przez inne swoje zachowanie, które jednoznacznie wskazuje, że Pacjent został poinformowany o zakresie zbiegu, konsekwencjach, powikłaniach i zgadza się na takie świadczenie (tak zwana: zgoda dorozumiana).

Nie ulega zatem wątpliwości, iż w tym katalogu dozwolonych przez prawo form mieści się zgoda na leczenie wyrażona elektronicznie (w tym przypadku na tablecie).

Nie zawsze jednak taka „zgoda tabletowa” będzie w pełni skuteczna, a co za tym idzie - nie zawsze chroni przed procesem sądowym i jego skutkami. Świadczenia medyczne, które niosą ze sobą podwyższone ryzyko, wymagają wyłącznie zgody pisemnej, opatrzonej własnoręcznym podpisem Pacjenta lub przedstawiciela ustawowego czyli osoby występującej w imieniu Pacjenta (małoletniego- osoby poniżej 16. roku życia, pacjenta ubezwłasnowolnionego całkowicie lub niezdolnego do świadomego wyrażenia zgody).

Co należy rozumieć pod pojęciem „świadczeń medycznych o podwyższonym ryzyku”? Tego przepisy jednoznacznie nie określają. W związku z czym decyzja zawsze powinna należeć do osoby bezpośrednio udzielającej świadczeń. Ponad wszelką wątpliwość, wszystkie zabiegi operacyjne, niezależnie od długości trwania i skomplikowania, wymagają zgody pisemnej. W przypadku pozostałych świadczeń, sprawa nie jest już tak jednoznaczna. Każdy przypadek należy bowiem oceniać w odniesieniu do zaplanowanego leczenia, zabiegu czy diagnostyki oraz, przede wszystkim, do konkretnego pacjenta, jego stanu zdrowia, wieku, historii leczenia itp. Generalnie, lepiej mieć pisemną zgodę Pacjenta nawet przy prostych i potencjalnie niezbyt ryzykownych zabiegach, badaniach czy metodach leczenia, zwłaszcza, że proces „odbierania” zgody od Pacjenta jest mniej czasochłonny i kosztowny, niż ewentualne dowodzenie przed sądem, że taka zgoda była wyrażona ustnie lub w sposób dorozumiany. Dlaczego? Otóż w razie ewentualnego sporu sądowego to fizjoterapeuta lub podmiot leczniczy będzie musiał wykazać, że pacjent zgodę wyraził skutecznie.

Jak zatem, należy odebrać pisemną zgodę Pacjenta? Oczywiście najbardziej popularną i najprostszą formą jest własnoręczny podpis Pacjenta złożony bezpośrednio na formularzu zgody. Dopuszczalny jest również elektroniczny podpis kwalifikowany, który równoważny jest z formą „tradycyjną” podpisu. Przepisy wprowadzają także możliwość wyrażenia zgody na zabieg lub leczenie za pośrednictwem Internetowego Konta Pacjenta. Jest to jednak opcja jak na razie czysto teoretyczna, bowiem funkcjonalność ta nie została jeszcze w IKP uruchomiona.

Również kolejna opcja tj. **podpis osobisty** (zaawansowany podpis elektroniczny weryfikowany za pomocą certyfikatu podpisu osobistego) pozostaje raczej teorią, ponieważ

Podsumowując, do celów dowodowych, lepiej uzyskać pisemną zgodę Pacjenta, a gdy planowany zabieg, czy terapia wiąże się dla pacjenta z ryzykiem wyższym, niż przeciętne, podpis na tablecie nie wystarczy.

ADWOKAT
Bartłomiej Achler